

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ทางการศึกษา

OJED, Vol. 13, No. 1, 2018, pp. 51-64

O J E D

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การศึกษาประเภทการบ้านของเด็กอายุ 4 ปี ที่ครูอนุบาลมอบหมายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

A STUDY OF TYPES OF PRESCHOOL HOMEWORK ASSIGNMENTS FOR FOUR YEAR OLD
CHILDREN IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BANGKOK PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA

นางสาวพนิดดา อุ๋นจันทร์ *

Panilada Unchan

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ **

Asst. Prof. Worawan Hemchayart, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประเภทของการบ้านเด็กอายุ 4 ปี ที่ครูอนุบาลมอบหมายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ประเภท คือ การเตรียมบทเรียนและ ขยายบทเรียน และการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ประชากรที่ศึกษา คือ ครูประจำชั้นของเด็กอายุ 4 ปี ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 77 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสำรวจรายการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ครูอนุบาลมอบหมายการบ้านให้แก่เด็กอายุ 4 ปี อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.50$) โดยมี รายละเอียดดังนี้ 1) การบ้านประเภทการเตรียมและขยายความรู้ ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับมาก ($\mu = 3.64$) เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบย่อย พบว่า ด้านความรู้ทั่วไป ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับมาก ($\mu = 4.01$) รองลงมา คือ ด้านภาษาและการรู้หนังสือ ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับมาก ($\mu = 3.57$) และด้านการคิดเชิง คณิตศาสตร์ ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) 2) การบ้านประเภทการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$) เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบย่อย พบว่า ด้านการสร้างสรรค์ ชิ้นงาน ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับมาก ($\mu = 4.02$) รองลงมา คือ ด้านทักษะที่ได้รับ ครูอนุบาลมอบหมายให้ เด็กในระดับมาก ($\mu = 3.74$) และด้านการเพิ่มความรู้ใหม่ ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กในระดับปานกลาง ($\mu = 2.88$).

นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Baiploo.s.t.f.x@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Worawan.H@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study the types of preschool homework assignments for four year-old children in schools under the Office of the Bangkok Primary Educational Service Area in two types: preparation and extension homework and lesson reviews. The population was comprised of 77 preschool teachers. The research instruments were a questionnaire and a checklist form. Data were analyzed by using frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The research results found that teachers' homework assignments for four year-old children was at a level of moderate performance ($\mu = 3.50$). Each type was described as follows: 1) The type of preparation and extension homework was at the level of high performance ($\mu = 3.64$). Considering the sub-components, it was found that general knowledge was at a level of high performance ($\mu = 4.01$), followed by language and literacy at a level of high performance ($\mu = 3.57$) and mathematical knowledge at a level of moderate performance ($\mu = 3.18$). 2) The type of lesson review was at a level of moderate performance ($\mu = 3.35$). Considering the sub-components, it was found creating art work was at a level of high performance ($\mu = 4.02$), followed by skill practice at a level of high performance ($\mu = 3.74$) and adding new knowledge at a level of moderate performance ($\mu = 2.88$).

คำสำคัญ: ประเภทการบ้าน/ ครูอนุบาล

KEYWORDS: TYPES OF HOMEWORK ASSIGNMENT/ PRESCHOOL TEACHER

บทนำ

การเคลื่อนไหวของการศึกษาในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ.2557 ได้รับผลกระทบจากนโยบายของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการออกคำสั่งเรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้การบ้าน ซึ่งให้เห็นความสำคัญของการบ้านที่สามารถช่วยเพิ่มทักษะและฝึกวินัยเด็ก แต่ควรลดการบ้านของเด็กให้มีความเหมาะสมมากขึ้น โดยมีการออกคำสั่งเรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้การบ้านเด็กแจ้งไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ เพื่อกำชับไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งและขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามอย่างเคร่งครัดตามแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ ซึ่งระดับของนโยบายของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการตามนโยบายและติดตามตรวจสอบการดำเนินการอย่างใกล้ชิด ระดับผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครู การจัดการเรียนการสอนและการให้การบ้าน รวมถึงจัดให้มีการสอนเสริมแก่เด็กนอกเวลาเพื่อช่วยให้เด็กบรรลุผลตามหลักสูตร และระดับครูให้พิจารณาอบหมายการบ้านให้เด็กตามความสามารถอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต (เดลินิวส์, 2560) จากนโยบายการศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้การบ้านเด็ก ส่งผลถึงการเคลื่อนไหวของการศึกษาในประเทศไทยในทุกระดับ ทำให้การมอบหมายการบ้านในเด็กมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสของสังคมที่เกิดขึ้น

นโยบายของภาครัฐและการขับเคลื่อนของการดำเนินการภายในโรงเรียนข้างต้น นำไปสู่การปฏิบัติที่หลากหลายตามความเข้าใจหรือการตีความของผู้บริหารและครูของแต่ละโรงเรียน ซึ่งวิธีการคิดและการนำไปปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน อีกทั้งมิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ได้ระบุถึงนโยบายสำคัญ ว่า ปีการศึกษา 2558 เป็นปีปลดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อจบ ป.1 ต้องอ่านออกเขียนได้พร้อมการประเมินผลอย่างเป็นทางการ เพื่อยกระดับความสามารถทางภาษาไทยของเด็กและเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของการศึกษาของชาติ จากนโยบายดังกล่าวทำให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินการปฏิบัติในสถานศึกษาให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันและถูกปรับเปลี่ยนไปตามนโยบายของภาครัฐในแต่ละยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ในช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านของระดับอนุบาลไปสู่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงรอยต่อ่นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใส่ใจเรื่องการปรับตัว เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมความสามารถเชิงนามธรรมมากขึ้น สามารถเปลี่ยนระดับการศึกษาได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจำเป็นต้องร่วมกันรับผิดชอบในการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อทำให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องไปตามที่นโยบายของภาครัฐกำหนดได้อย่างราบรื่น โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมโดยรอบ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนพัฒนาหลักสูตรการกำกับติดตาม และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก อีกทั้งยังคำนึงถึงความจำเป็นและการตอบรับนโยบายของภาครัฐมาขับเคลื่อนระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

การตอบรับนโยบายของภาครัฐเพื่อให้เด็กมีความพร้อมทางการเรียน มิใช่การเร่งเรียนเขียนอ่าน การเรียนเสริมพิเศษหรือการมุ่งทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ ซึ่งปัจจุบันนี้ในโรงเรียนภาครัฐและเอกชนทั่วไปมีการมอบหมายการบ้านให้แก่เด็กอนุบาลในรูปแบบของการฝึกทักษะการจดจำ การคิด การสังเกต ผ่านการทำแบบฝึกหัดในกระดาษหรือรูปเล่มจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีขายทั่วไป เน้นการเสริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมนั้นหากต้องการให้เด็กอนุบาลมีความพร้อมทางการเรียนควรส่งเสริมให้มีความพร้อมทั้งพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างเป็นองค์รวม บูรณาการผ่านการเล่น ส่งเสริมจินตนาการและความคิดริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ และเสริมสร้างทักษะชีวิตตามวัยอย่างเป็นธรรมชาติ ตามที่จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดไว้ว่า มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป ดังนั้น การที่ครูอนุบาลมอบหมายการบ้านให้แก่เด็กจึงเกิดเป็นภาระงานของเด็กอนุบาล โดยครูและผู้ปกครองจำเป็นต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดบันทึก จัดเตรียม ให้คำแนะนำ ตั้งคำถามหรือสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ เป็นต้น หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองก็ทำให้ความสำเร็จในการทำการบ้านลดลง สอดคล้องกับตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำการบ้านของเด็ก (Cooper, Robinson, & Patall, 2006) ระบุว่า ผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการทำการบ้าน เช่น การจัดบันทึกข้อมูล การให้ข้อมูลสะท้อนกลับ การสื่อสารและส่งต่อข้อมูลหรือให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครู

มอบหมาย ทั้งนี้การมอบหมายการบ้านของเด็กอนุบาลโดยทั่วไปมีรูปแบบและลักษณะที่หลากหลาย เช่น การทำแบบฝึกหัด การมอบหมายให้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การมอบหมายให้ทบทวนบทเรียน การมอบหมายให้ฝึกฝนทักษะหรือประดิษฐ์ชิ้นงาน เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับประเภทของการบ้านที่ครูอนุบาลมอบหมายให้แก่เด็กอายุ 4 ปี เพื่อนำข้อมูลจากงานวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กระดับอนุบาลอย่างเป็นองค์รวมและพัฒนาครูเชิงวิชาชีพมากยิ่งขึ้น โดยศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เนื่องจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีการจัดการศึกษาตอบสนองนโยบายของภาครัฐโดยตรง มีการแข่งขันทางวิชาการสูงและเป็นโรงเรียนชั้นนำที่กระทรวงศึกษาธิการสงวนไว้เป็นต้นแบบในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การพัฒนาการเรียนการสอนรวมทั้งการบริหารและการจัดการศึกษา

คำถามการวิจัย

ครูอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการมอบหมายการบ้านประเภทต่าง ๆ อย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประเภทการบ้านของเด็กอายุ 4 ปี ที่ครูอนุบาลมอบหมายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใน 2 ประเภท ได้แก่ การเตรียมและขยายความรู้ และการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด และงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนการสอนของเด็กวัยอนุบาล ความพร้อมทางการเรียนและการมอบหมายการบ้านทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังตาราง 1

ตาราง 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา	ประเด็นย่อย
1. การเตรียมและการขยายความรู้	1.1 ภาษาและการรู้หนังสือ 1.2 การคิดเชิงคณิตศาสตร์ 1.3 ความรู้ทั่วไป
2. การทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้	2.1 การเพิ่มความรู้ใหม่ 2.2 ทักษะที่ได้รับ 2.3 การสร้างสรรค์ชิ้นงาน

2. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูประจำชั้นของเด็กอายุ 4 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 77 คน จาก 35 โรงเรียน อ่างอิงห้องเรียน 1 ห้อง ต่อ ครูประจำชั้น 1 คน ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วยแบบสำรวจ คือ ครูประจำชั้นของเด็กอายุ 4 ปี ซึ่งเป็นผู้ได้คะแนนสูงสุด 5 อันดับแรกจากแบบสอบถาม โดยสำรวจร่องรอยเอกสารในการมอบหมายการบ้านให้เด็กอนุบาลอายุ 4 ปี

3. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสำรวจรายการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) แบบสอบถาม เรื่อง ประเภทของการบ้านที่ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กอายุ 4 ปี แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับ โรงเรียน ห้องเรียน เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงานกับเด็กอนุบาล จุดประสงค์ในการมอบหมายการบ้าน ทักษะจำเป็นที่คาดหวังว่าเด็กจะได้รับการฝึกฝนเมื่อทำการบ้าน ปริมาณในการมอบหมายการบ้าน และระยะเวลาในการกำหนดส่งการบ้าน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเภทของการบ้านที่ครูอนุบาลมอบหมาย มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีข้อความ จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น ประเภทการเตรียมและขยายความรู้ ประกอบด้วย ภาษาและการรู้หนังสือ จำนวน 7 ข้อ การคิดเชิงคณิตศาสตร์ จำนวน 3 ข้อ ความรู้ทั่วไป จำนวน 5 ข้อ และประเภทการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ประกอบด้วย การเพิ่มความรู้ใหม่ จำนวน 8 ข้อ ทักษะที่ได้รับ จำนวน 3 ข้อ การสร้างสรรค์ชิ้นงาน จำนวน 4 ข้อ โดยแบ่งระดับการปฏิบัติ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด / บ่อยที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก / บ่อย
- 3 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย / ไม่บ่อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด / ไม่ปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีลักษณะแบบปลายเปิด

2) แบบสำรวจ เรื่อง รายการการบ้านที่ครูอนุบาลมอบหมายให้เด็กอายุ 4 ปี มีลักษณะแบบการตรวจสอบรายการการบ้าน

3.2 ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ โดยนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ และจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ทำหนังสือจากสาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) แบนแบบสอบถามที่เป็นเอกสารให้ตัวแทนครูและเพิ่มเติมช่องทางการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์พร้อมวิธีการใช้งาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3) แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 77 ฉบับ เก็บข้อมูลรอบแรกได้จำนวน 55 ฉบับ และเก็บข้อมูลรอบที่ 2 ด้วยตนเองได้เพิ่มอีก 9 ฉบับ รวมเป็นจำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.11
- 4) เก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจรายการกับครูที่มีคะแนนแบบสอบถามสูงสุด 5 อันดับแรก จาก 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม โรงเรียนวัดมหาบุศย์ (พิทักษ์ถาวรคุณ) โรงเรียนพญาไท โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ และโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) โดยผู้วิจัยดำเนินการนัดหมายวันและเวลาล่วงหน้า และเข้าไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่นัดหมายในช่วงวันและเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา 09.00 – 10.00 น. หรือ 13.00 – 14.00 น.

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

5.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ประเภทของการบ้านที่ครูอนุบาลมอบหมาย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการมอบหมายมากที่สุด / บ่อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการมอบหมายมาก / บ่อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการมอบหมายปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการมอบหมายน้อย / ไม่บ่อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการมอบหมายน้อยที่สุด / ไม่มอบหมายเลย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเรียงเรียงคำตอบและจัดเป็นหมวดหมู่ตามความถี่ แล้วนำเสนอผลในรูปแบบความเรียงตามประเด็น

5.2 แบบสำรวจรายการ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสำรวจรายการมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการบรรยายตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 98.40 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.19 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 98.44 และมีประสบการณ์ทำงานกับเด็กอนุบาล 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.19 การมอบหมายการบ้านในปริมาณที่เหมาะสม คือ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมา คือ สัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.25 ระยะเวลาในการกำหนดส่งการบ้านที่เหมาะสม คือ วันรุ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาคือ ภายในสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 26.56 จุดประสงค์ในการมอบหมายการบ้านที่ครูอนุบาลส่วนใหญ่เห็นความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 คือ เพื่อต้องการฝึกฝนความรับผิดชอบของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 45.31 และรายการที่ครูอนุบาลส่วนใหญ่เห็นความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย คือ เพื่อต้องการตอบสนองนโยบายของผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 3.12 ทักษะจำเป็นที่คาดหวังว่าเด็กจะได้รับการฝึกฝนเมื่อทำการบ้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 คือ ทักษะด้านความพร้อมในการเรียน ได้แก่ การฟัง การมีสมาธิ ความรับผิดชอบการควบคุมความต้องการหรืออารมณ์ตนเอง คิดเป็นร้อยละ 39.06 และรายการที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย คือ ทักษะทางวิชาการ ได้แก่ การรู้จักข้อมูลส่วนตัวของตน การจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับสี ขนาด รูปร่าง จำนวน การเขียน และการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตอนที่ 2 ประเภทของการบ้านที่ครูอนุบาลมอบหมาย

ครูอนุบาลมอบหมายมีการมอบหมายการบ้านให้เด็กโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.50$) เมื่อพิจารณาแต่ละประเภท พบว่า การเตรียมและขยายความรู้ ครูอนุบาลมีการมอบหมายให้เด็กอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.64$) และประเภทการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$) เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละประเภทตามลำดับ พบว่า

2.1 ประเภทการเตรียมและขยายความรู้

ด้านความรู้ทั่วไป มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การให้เด็กวาดภาพระบายสีเกี่ยวกับสิ่งที่ตนรู้จักหรือมีประสบการณ์ เพื่อมาพูดคุยต่อในห้องเรียน ($\mu = 4.25$) รองลงมา คือ การให้เด็กนำวัสดุหรืออุปกรณ์จากที่บ้านมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียน ($\mu = 4.19$) และการให้เด็กสังเกตสัตว์หรือสิ่งแวดล้อมที่บ้าน เพื่อมาพูดคุยต่อในห้องเรียน ($\mu = 4.09$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุด คือ การให้เด็กทำใบงานหรือแบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ($\mu = 3.64$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจเอกสารในห้องเรียนที่พบหลักฐานว่า ครูอนุบาลทั้ง 5 คน มีการมอบหมายการบ้านประเภทการเตรียมและขยายความรู้ในลักษณะของการวาดภาพระบายสีเกี่ยวกับสิ่งที่ตนรู้จักหรือที่มีประสบการณ์ และการนำวัสดุอุปกรณ์มาร่วมกิจกรรมในห้องเรียน

ด้านภาษาและการรู้หนังสือ มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การให้เด็กยืมนิทานที่สอดคล้องกับเรื่องที่กำลังเรียนไปพูดคุยหรืออ่านกับผู้ปกครองที่บ้าน ($\mu = 4.39$) รองลงมา คือ การให้เด็กบอกเล่าเรื่องราวหรือสิ่งที่ตนสนใจแก่ผู้ปกครอง ($\mu = 4.27$) และการให้เด็กสอบถามข้อมูลหรือคำศัพท์

ที่เกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนจากผู้ปกครอง เพื่อนำมาแบ่งปันกับเพื่อนในวันรุ่งขึ้น ($\mu = 3.73$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุด คือ การให้เด็กคัดลอกคำศัพท์ตามตัวแบบทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจเอกสารในห้องเรียนที่ พบว่า ครูอนุบาลให้เด็กยืมหนังสือนิทานไปอ่านร่วมกับผู้ปกครองที่บ้าน (4 คน)

ด้านการคิดเชิงคณิตศาสตร์ มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ การให้เด็กทำกิจกรรมตัดปะหรือวาดภาพระบายสีที่เกี่ยวข้องกับจำนวนและตัวเลข ($\mu = 3.47$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ การให้เด็กคัดลอกตัวเลขตามตัวแบบ ทั้งเลขไทยและเลขอารบิก ($\mu = 3.00$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจเอกสารในห้องเรียนที่พบหลักฐานว่า ครูอนุบาลให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่มาจากสำนักพิมพ์และการให้เด็กค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูล (1 คน)

2.2 ประเภทการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้

ด้านการสร้างสรรค์ชิ้นงาน มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ การให้เด็กสร้างผลงานทางศิลปะจากจินตนาการของตนเอง ($\mu = 4.28$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ การให้เด็กสร้างผลงานทางศิลปะตามตัวแบบที่ครูกำหนด ($\mu = 3.33$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจเอกสารในห้องเรียนที่พบหลักฐานว่า ครูอนุบาลเปิดโอกาสให้เด็กสร้างผลงานจากจินตนาการของตนเอง มีความหลากหลายของชิ้นงานศิลปะ (3 คน)

ด้านทักษะที่ได้รับ มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ การให้เด็กฝึกเล่านิทานหรือเรื่องที่น่าสนใจแก่ผู้ปกครอง ($\mu = 4.11$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ การให้เด็กทำงานศิลปะโดยมุ่งเน้นให้ฝึกใช้กรรไกรที่บ้าน ($\mu = 3.23$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจเอกสารในห้องเรียนที่พบหลักฐานว่า ครูอนุบาลให้เด็กเลือกหนังสือนิทานที่ตนสนใจ เพื่อฝึกฝนทักษะการเล่านิทานแล้วนำมาเล่าหน้าชั้นเรียน (4 คน)

ด้านการเพิ่มความรู้อื่นๆ มีการมอบหมายการบ้านให้เด็กอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การให้เด็กทบทวนความรู้ทางคณิตศาสตร์ด้วยการทำใบงานหรือแบบฝึกหัด ($\mu = 3.34$) รองลงมา คือ การให้เด็กทบทวนความรู้ทางเรขาคณิตด้วยการทำใบงานหรือแบบฝึกหัด ($\mu = 3.22$) และการให้เด็กท่องคำคล้องจองหรือทบทวนพยัญชนะไทยหรืออักษรภาษาอังกฤษที่บ้าน ($\mu = 3.20$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ การให้เด็กฝึกท่องสูตรคูณที่บ้าน ($\mu = 2.33$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสำรวจเอกสารในห้องเรียนที่พบหลักฐานว่า ครูอนุบาลทั้ง 5 คน มีการมอบหมายการบ้านประเภทการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ในลักษณะของการให้เด็กอ่านตัวเลข พยัญชนะไทยหรืออักษรภาษาอังกฤษ การให้เด็กทำใบงานทบทวนความรู้ และการให้เด็กประดิษฐ์สิ่งของร่วมกันในครอบครัว

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ครูอนุบาลที่ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 13 คน จาก 64 คน คือ วัตถุประสงค์ในการให้การบ้านควรเพื่อฝึกฝนทักษะและเตรียมความพร้อมเด็ก (5 คน) เด็กอนุบาลควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (2 คน) การบ้านไม่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัยแต่การเตรียมความพร้อมสำคัญมากที่สุด (1 คน) และเด็กอนุบาลควรได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ผ่านการเล่น (5 คน)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาประเภทการบ้านของเด็กอายุ 4 ปี ที่ครูอนุบาลมอบหมายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูอนุบาลมอบหมายการบ้านเพื่อต้องการฝึกความรับผิดชอบแก่เด็ก

ผลการวิจัยพบว่า ด้านจุดประสงค์ในการมอบหมายการบ้าน ให้ความสำคัญลำดับที่ 1 คือ เพื่อต้องการฝึกฝนความรับผิดชอบของเด็ก สอดคล้องกับด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะจำเป็นที่คาดหวังว่า เด็กจะได้รับการฝึกฝนเมื่อทำการบ้าน ให้ความสำคัญลำดับที่ 1 สูงสุด คือ ทักษะด้านความพร้อมในการเรียน ได้แก่ การฟัง การมีสมาธิ ความรับผิดชอบ การควบคุมความต้องการหรืออารมณ์ตนเอง และในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการกำหนดส่งการบ้านที่เหมาะสมสูงสุด คือ วันรุ่งขึ้น จากผลการวิจัยที่สอดคล้องกันข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงจุดประสงค์ของการมอบหมายการบ้านมุ่งเน้นเพื่อฝึกความรับผิดชอบเด็ก ตามที่ Strang (1960) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้การบ้านไว้ว่า เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความพยายาม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การทำงานอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบ อีกทั้ง Hilgard and Bower (1981) กล่าวว่า เพื่อช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่ม ปลูกฝังนิสัยการทำงานด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ เกิดความเชื่อมั่นในสิ่งที่เรียนรู้ ทำให้กล้าตัดสินใจ และ กรมวิชาการ (2539) กล่าวว่าเพื่อให้มีนิสัยรักการทำงาน มีความรับผิดชอบ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นการมอบหมายการบ้านจึงมุ่งเน้นเพื่อฝึกฝนความรับผิดชอบเด็กให้มีความพร้อมทางการเรียนต่อไปในอนาคต ไม่มุ่งหวังเพียงแต่ด้านความรู้อย่างเดียวแต่เพื่อเสริมสร้างทักษะให้มีพื้นฐานของความพร้อมในการเรียนหรือมีคุณลักษณะที่ดีต่อไป

2. การบูรณาการการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันช่วยให้เด็กจดจำได้ดีกว่าการทำแบบฝึกหัด

ผลการวิจัยพบว่า การมอบหมายการบ้านประเภทการเตรียมและขยายความรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเภทการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านภาษาและการรู้หนังสือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ให้เด็กยืมนิทานที่สอดคล้องกับเรื่องที่กำลังเรียนไปพูดคุยหรืออ่านกับผู้ปกครองที่บ้าน รองลงมา คือ ให้เด็กบอกเล่าเรื่องราวหรือสิ่งที่ตนสนใจแก่ผู้ปกครอง และให้เด็กสอบถามข้อมูลหรือคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนจากผู้ปกครอง เพื่อนำมาแบ่งปันกับเพื่อนในวันรุ่งขึ้น ตามลำดับ สอดคล้องกับการสำรวจรายการในห้องเรียนพบหลักฐานเกี่ยวกับสานสัมพันธ์บ้านโรงเรียน สนทนาข่าวเล่าเรื่อง สมุดบันทึกนิทาน และโครงการรักการอ่าน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงร่องรอยของการเขียนบันทึกข้อมูล

เกี่ยวกับการอ่านหนังสือนิทาน การวาดภาพระบายสีตามจินตนาการ ความพร้อมทางการเรียนและเสริมสร้างทักษะคณิตศาสตร์พื้นฐานเกี่ยวกับจำนวนและตัวเลขเบื้องต้น เป็นต้น จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการมอบหมายการบ้านมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมทางการเรียนและส่งเสริมความคิดจินตนาการของเด็ก ทำให้เด็กเกิดการพัฒนารทางด้านภาษาเสริมสร้างให้มีทักษะการฟังและพูดซึ่งเป็นพื้นฐานไปสู่ทักษะการอ่านเขียนต่อไป

การส่งเสริมความสามารถในการฟังและพูดเล่าเรื่องให้กับเด็กอนุบาลนั้นมีความสำคัญ เนื่องจากเด็กใช้ภาษาในการสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้ เด็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการพูดเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ สอดคล้องกับ จีระพันธุ์ พูลพัฒน์และคณะ (2554) ได้นำเสนอโมโนทัศน์ที่จำเป็นสำหรับเด็กในการพูด ได้แก่ การเล่าเรื่องที่สนุกสนานเป็นพิเศษและการเล่าเรื่องโดยมีลำดับก่อนหลัง และ กุลยา ตันติพลาชีวะ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาของเด็กจากการใช้คำศัพท์ตามด้วยการใช้ประโยค การพูดและการสนทนากับเด็ก คือ การเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กอนุบาล โดยการพูดเล่าเรื่อง ซึ่งพัฒนาการทางภาษาเริ่มจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน การเรียนรู้ภาษาของเด็กอนุบาลควรเน้นที่ภาษาพูดและการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็กต่อไป ดังนั้น เด็กอนุบาลควรได้รับการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ครอบคลุมทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับสื่อทางภาษาต่าง ๆ และเตรียมในการเป็นนักอ่านและนักเขียนที่มีประสิทธิภาพต่อไปตามวัยที่เหมาะสม (วรวรรณ เหมชะญาดิ, 2549) เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการ เริ่มจากความคุ้นชินจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุยสนทนา ทำให้ทักษะทางภาษาเจริญงอกงาม (กุลยา ตันติพลาชีวะ, 2551) สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านการพูดว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ ซึ่งใช้ในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้และความคิดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ พัฒนาการด้านการพูดของเด็กอายุ 4 ปี เริ่มมีคำถามที่มีเหตุผลเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ได้เร็วและนำไปใช้แสดงความคิด ท่าทางและความรู้สึก เชื่อมคำได้มากขึ้น รู้จักนำไวยากรณ์ไปใช้ บางทีพูดคนเดียว คุยกับเพื่อนในฝัน ชอบทดสอบภาษาและใช้คำถาม “ทำไม” และพัฒนาการด้านการฟังว่า เด็กอายุ 4 ปี สามารถฟังเรื่องได้นานขึ้น ชอบให้ผู้อื่นอ่านให้ฟัง หรือเลือกหนังสือมาให้ผู้อื่นอ่านให้ฟัง เริ่มตีความหมายเรื่องที่ฟัง เช่น ถามคำถามหรือต่อเรื่องได้ ชอบฟังเรื่องซ้ำ ๆ ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ และจำแนกความต่างของเสียงได้ ดังนั้นครูอนุบาลจึงควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้หนังสือขั้นต้นเพื่อสามารถเข้าใจในลำดับของพัฒนาการด้านภาษาและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล ตามที่ วรนาท รักสกุลไทย และ นฤมล เนียมหอม (อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ได้เสนอแนวทางการประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กอนุบาล ไว้ว่าควรเน้นที่ความก้าวหน้าของเด็กในการประเมิน ครูควรบันทึกสิ่งที่เด็กสามารถทำได้ เพื่อเป็นการประเมินความก้าวหน้าของเด็ก ไม่ควรมุ่งสังเกตสิ่งที่เด็กยังไม่สามารถทำได้ การทราบสิ่งที่เด็กทำได้จะช่วยให้ครูสามารถแนะนำ สนับสนุนให้เด็กก้าวไปสู่พัฒนาการขั้นที่สูงขึ้นได้ ถือเป็นภารกิจฉะฉานและช่วยแก้ปัญหาให้เด็กได้เป็นอย่างดี

เหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความสามารถทางด้านภาษานั้นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะภาษามีความสำคัญในการอยู่รอดของชีวิตเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นเอกลักษณ์

ของชาติ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันของคนในชาติทำให้เกิดความ สะดวกและเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวันด้วย (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2549) อีกทั้งผลการวิจัยของ พนิดา ปวีณชัย (2559) พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็น ต่อความพร้อมทางการเรียนของเด็กอนุบาลทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านสุขภาวะทางกาย และการเคลื่อนไหวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ ด้านพัฒนาการทาง สติปัญญาและความรู้ทั่วไป ด้านพัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือขั้นต้น และด้านวิธีการเรียนรู้ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนพรภัสช สองแคว (2559) พบว่า ครูมีความคาดหวังต่อความพร้อมในการ เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ดังนั้น ครูอนุบาลจำเป็นต้อง ตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมทางการเรียนให้กับเด็กในทุกด้าน เพื่อเกิดประโยชน์แก่เด็กให้สามารถเรียนรู้ ต่อไปในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีความสุข โดยเข้าใจถึงหัวใจของการบูรณาการการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน สามารถช่วยให้เด็กจดจำได้ดีกว่าการทำแบบฝึกหัด

3. การบ้านมีประโยชน์ต่อตัวเด็ก ครูและผู้ปกครอง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการทำการบ้าน เช่น การจดบันทึกข้อมูล การให้ข้อมูลสะท้อนกลับ การสื่อสารและส่งต่อข้อมูลหรือให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูมอบหมาย สอดคล้องกับ ตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำการบ้านของ เด็ก (Cooper, Robinson, & Patall, 2006) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด คือ ครูผู้สอนและผู้ปกครอง ที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสำเร็จในการทำการบ้าน รวมถึงตัวของผู้เรียนเองก็เป็น ตัวแปรสำคัญหนึ่งในการประสบความสำเร็จด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธาราทิพย์ พุ่มชุมพล (2549) พบว่า กระบวนการให้การบ้านประกอบด้วย การให้การบ้าน การทำการบ้าน การตรวจการบ้าน และการให้ คะแนนการบ้าน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ซึ่งการบ้านสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ทบทวน บทเรียน ฝึกฝนทักษะการเรียนและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และกรมวิชาการ (2539) ได้ระบุถึง ประโยชน์ของการมอบหมายการบ้านว่าเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านผู้เรียน เช่น พัฒนาความคิด ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปลูกฝังความมีระเบียบความรับผิดชอบ ด้านผู้ปกครอง เช่น ลดความกังวล รับผิดชอบต่อพัฒนาการและข้อบกพร่องทางการเรียน เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และด้านครูผู้สอน เช่น แผนการสอนเป็นระบบและครบถ้วน เครื่องมือช่วยจำแนกเด็ก และทราบผลการเรียนรู้ของเด็กได้อย่าง ต่อเนื่อง

ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนี้ส่งผลให้เด็กมีความพร้อมทางการเรียนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เด็ก ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ เด็กที่มีความพร้อมทางการเรียนจะมีทักษะชีวิต ความสามารถและเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้ อันนำไปสู่ความสำเร็จทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้นทั้งในด้านวิชาการและการดำเนินชีวิต (United Nations Children's Fund, 2012) ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน จึงควรมีความเข้าใจในบทบาท ของตนและช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้และเข้าใจโลกที่ตนอาศัยอยู่และมี ความพร้อมทางการเรียนรู้ทางวิชาการอย่างเหมาะสม (National Education Goals Panel, 1995)

สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2539) ที่กล่าวว่า การบ้านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อเสริมทักษะและประสบการณ์แก่เด็กให้ครบถ้วนตามจุดหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเกิดได้ตลอดเวลาและสถานที่ ทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชน และไม่ว่าเสร็จสมบูรณ์ในแหล่งใดแหล่งหนึ่งโดยเฉพาะ จำเป็นต้องมีการวางแผนและประสานงานร่วมกันทุกฝ่ายอย่างมีระบบ

ผลการวิจัยของ เพชรรัตน์ สัมภาวะผล (2540) พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการบ้านที่พบ คือ ครูที่สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีการประสานงานเกี่ยวกับการบ้าน จึงทำให้บางวันนักเรียนมีการบ้านมากเกินไป การบ้านที่เป็นการศึกษาค้นคว้าหรือเตรียมวัสดุอุปกรณ์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่สามารถทำได้เอง จึงทำให้เป็นภาระของผู้ปกครอง และผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการสนับสนุนเกี่ยวกับการทำการบ้านของนักเรียนจึงทำให้เป็นภาระของครู ดังนั้น การมอบหมายการบ้านให้เด็กจึงมีความสำคัญเพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้เด็กได้ฝึกฝนตนเองเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียนมาแล้วหรือจากแหล่งอื่นเพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์อย่างกว้างขวางอันจะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามที่ Cooper (1989) ได้กล่าวว่า การบ้านหมายถึงภาระงานต่าง ๆ ที่มอบหมายโดยครู โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กนำกลับไปทำ นอกจากเวลาเรียนปกติ รวมถึงการมอบหมายเพื่อฝึกทักษะหรือกระบวนการคิดในรูปแบบของแบบฝึกหัดและกิจกรรมเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ สอดคล้องกับ อรรถวรรณ ณรงค์สรศักดิ์ (2533) ได้กล่าวว่า การบ้านหมายถึงงานที่ครูมอบหมายให้เด็กนำไปทำที่บ้านหรือนอกเวลาเรียนตามปกติ เพื่อทบทวนความรู้ที่เด็กได้เรียนไปแล้วจากโรงเรียน ซึ่งจะเป็นการฝึกให้เกิดความชำนาญวิชาที่เรียนไป เด็กได้คิด ค้นคว้าและทำด้วยตนเอง อันเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถให้กับเด็ก

การทำการบ้านสำหรับเด็กอนุบาลจึงอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กุลชา ลิ้นโพธิ์โรจน์กุล (2555) เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยระบุว่า ครูระดับอนุบาลและครูประถมศึกษาควรทำงานร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสาร วางแผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญของการเชื่อมต่อการศึกษาระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถเปลี่ยนระดับการศึกษาได้อย่างราบรื่น ดังนั้น การทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลด้วยความเข้าใจจะทำให้เด็กมีความพร้อมทางการเรียนอย่างรอบด้านและได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวมทั้งร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา เด็กสามารถก้าวผ่านแต่ละรอยเชื่อมต่ออย่างราบรื่นและมั่นคง เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จัดทำวิจัยเกี่ยวกับการมอบหมายการบ้านให้แก่เด็กอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

โรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมอบหมาย การบ้านที่เหมาะสมต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กุลชา ลีไพโรจน์กุล. (2555). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร).
- กุลยา ตันติพลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *รายงานประจำปี 2558*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2539). *แนวทางการมอบหมายการบ้านให้นักเรียน เล่มที่ 1* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิระพันธ์ พูลพัฒน์และคณะ. (2554). *คู่มือฝึกอบรมครูปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดลินิวส์. (28 พฤศจิกายน 2560). *ข่าวการศึกษา: สพฐ.สั่งงดให้การบ้านเด็ก*. สืบค้นจาก <https://www.dailynews.co.th/education/262747>.
- ธาราทิพย์ พุ่มชุมพล. (2549). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ลักษณะของการบ้านที่ดีและอิทธิพลของการบ้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวิริยาสาสน.
- พนิดา ปวีณชัย. (2559). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อความพร้อมทางการเรียนของเด็กก่อนอนุบาลในโรงเรียนประจำรุ่น* [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 11(1), 157-170.
- เพชรรัตน์ สัมภาวะผล. (2540). *การศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร).

- มนพรภัสช สองแคว. (2559). ความคาดหวังของครูต่อความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 11(1), 95-112.
- วรวรรณ เหมชะญาติ (2549). *สมอง: มิติการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ เรื่องปลุกสมอง: Brain-Based Learning (BBL) สู่ห้องเรียนปฐมวัย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรวรรณ ณรงค์สรศักดิ์. (2533). *ผลของการให้การบ้านที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ดุขฎฐิบัณฑิตบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

- Cooper, H. (1989). Synthesis of research on homework. *Educational leadership*, 4(1), 85-91.
- Cooper, H., Robinson, J. C. & Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, *Review of educational research spring*. 76(1), 1-62.
- Hilgard, H. & Bower, G. H. (1981). *Theories of learning* (5th Edition). Englewood Cliffs N. J.: Prentice-hall.
- Martin, M. & Waltman-Greenwood, C. (2015). *Learn about the four types of homework*. Virginia beach city public schools. Harper collins publishers, Inc. Virginia beach-virginia United States.
- National education goals panel. (1995). *Reconsidering children's early development and learning: Toward common views and vocabulary*. Washington, D.C.: U.S. department of education.
- Strang, R. M. (1960). *Homework and guided*. *Encyclopedia of educational research*. (3rd Edition). New York: The Macmillan.
- United nations children's fund. (2012). *School readiness: A conceptual framework*. Retrieved from [http://www.unicef.org/education/files/Chil2Child_ConceptualFramework_FINAL\(1\).pdf](http://www.unicef.org/education/files/Chil2Child_ConceptualFramework_FINAL(1).pdf)